

Előz. díj helyben:	
Egész évre . . .	8 frt
Félévre . . .	4 frt
Negyedévre . . .	2 frt
Vidékre 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal . . .	20 frt
Fél oldal . . .	10 frt
Negyedoldal . . .	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, Virág-utca, 387-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyiltér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítatik.	

Magyarosodunk.

Az államot nem a nyelv egysége alkotja, hanem a közös történet, közös hagyományok, szokások, erkölcsök szenvedések, a jog és közös szabadság közös áldásai. Egyértelműleg arra vall a történelem multja, jelene és kilátása a jövőre, hogy a politikai jövő is a polgárosodás birtoka, mert aki a civilizáció, azé a jövő. A polgárosodás nem pusztán az értelem kulturája, mely villám fényként világosít és vakít, bár ezt teremtette halhatatlan századunk összes vívmányait és fölfedezéseit. Haladásunk jövője merészen meg fogja haladni Baco merész álmait és azon reménynek nyújtja zálogát, hogy elektrotechnikája a nap sugarait is szolgáltatába hajtja. És akkor az emberiség nem fog félni, ha a föld gyomrának összes szénkészlete fölolvad; ha Amerika és Ázsia összes petroleumforrásai kiapadnak, mert a napsugarak felhasználható erélykészleteiben beláthatlan idők számára leendő melegítő, világító és mozgó erő.

Azonban ez a polgárosodásnak

csak egyik tényezője. A civilizáció nem csupán gazdasági és ipari haladás, mint a kifejlődés elmélete, a pozitívizmus és a társadalom fölforgató szocializmus hiszi. Mi készséggel elismerjük, hogy a közgazdasági viszonyok, az anyagi szerzőmódok és a közlekedés szervezete nagy befolyást gyakorolnak a népek és nemzetek összes életviszonyaira. A mely nép leszorult a gazdasági kultúra azon magaslatáról, melyre felküzdötte magát, elveszti politikai jelentőségét. Lord Mathuen megkötötte az egyezséget Anglia és Portugallia között és tönkre ment a Portugallia ipar; Spanyolország kereskedelme megbénult az utrechti béke assziento egyessége által. Portugallia, Spanyolország, Hollandia és Anglia azon mértékben foglalták el Európa kulturálamaik között a vezérszerepet, a mely mértékben az anyagi kultúra magaslatára hágtak. Vagy a középkor viszonyai szerint üdvös céhintézmény nem lenne az iparosok jólétének, tisztos tekintélyének és politikai befolyásának forrásává? Prius est vivere, quam philosophari. Egészségtelen gazdasági viszonyok a

történelmi élet összes folyamán befolyással voltak az összes társadalmi, politikai, szellemi s vallás-erkölcsi életre. A gazdasági és ipari haladás is fontos tényező a nemzetek polgárosodásában. A polgárosultság nem csupán a szív s kedély műveltsége, mert az erkölcsi nemesség és fölkenység az anyagi és értelmi kulturál föltételezi. Hatalmasabb az emberben a fennálló s a történelmi folytonosság tisztelénél az önfentartás öszlőne, mely elementáris kirohanásokra kész. Az értelmi, anyagi és erkölcsi jólét ölelkezése s összhangja teremté meg a civilizációt . . . A hol e három tényező ölelkezni fog, ott leszen a jövő politikai hatalom tulsulya.

A kié a civilizáció, azé a jövő. A hatalom, a szuronyok milliói, általában a politikai erő a hódító szolgálatczeit csörgeti és ideig óráig alkothat ropant birodalmakat, de az állandóság minden biztosítéka és reménye nélkül. Az ilyen uralmat az idő csakhamar árjába temeti.

Mindezek dacára is az a véleményem

TÁRCSA.

Csolnakon.

— Novelette. —

A csésze csörömpölve tört össze. A leány el volt jegyezve. Mindenki sietett az új párhoz, ki a dívánon karonfogva ült egymás mellett s mosolyogva köszönte meg a szerencsekivánatokot. A kis menyasszony olykor-olykor forró homlokához emelte vőlegénye kezét s csillogó szeméből édes pillantásokat vetett fényes arczára; a szemek forró szerelemről beszéltek. Tehát legfőbb vágyuk teljesült: egymáséi lettek; a sok évi várakozás meghozta gyümölcsét, a biztos állás alapot nyújtott, hogy kielégítsék vágyukat, hogy megalkothassanak egy kis fészket, melybe majd ők ketten boldogan élhetnek. Ennél többet nem óhajtottak.

Utolsóán Mira üdvözölte őket, a menyasszony legjobb barátja. A leánynak csókra nyújtotta orcáját, a vőlegénynek pedig férfiasan rázta meg kezét.

Azután átsiettek a mellékszobába, hol terítve volt. A hófehér abrosszal leterített asztalon szép rendben elhelyezve állottak az ez alkalommal szokásos ételek: a hideg hal, a torták, a gyümölcsök, különösen az utóbbiak voltak egy magas ezüst tartóban (melyet a

szomszédék kölcsönöztek ide) ügyesen csoportosítva. A poharak különös fényben csillogtak, a borospalczkok sárga és vörös árnyékot vetettek a terítőre.

Vidáman ültek az asztalhoz; kissé szűken voltak, de ez nem ártott a jó kedvnek. Az asztalfőnél a mátkapár foglalt helyet, kik szintén derekasan hozzáláttak az evéshez.

Élénk s zürzavaros lett a társalgás, melyből élesen hallatszott ki a kések, villák, poharak csengése.

Az egyik asztalsarokban nevetnek; észrevesszük ugyanis, hogy Mira nem késsel vágja a halat, hanem csak villával szakítja le a puha húst; ezt oly furcsának találták, ezen mulattak.

— Nézd, milyen uriasan eszik!

Emelkedik a kedv, nagyot kacagnak csekély dolgokon; egyik-egyik mély öblös hangon elkezde énekelni egy nehéz dallamu mélabusdalt, a többi meg halk hangon kíséri. Az egész olyan lágy, ritmikus zsongássá válik.

Mira keveset beszélt, néhány szót Vajda urral, ki szomszédja volt s náluk szobaur. Meglátszott rajta, hogy nem jól érzi magát e társaságban.

Nemsokára fel is állott, hogy távozzék.

— Már elmegy? kérdé a menyasszony.

— El; egyedül vagyok s már későre jár az idő. Vajda ur lesz oly szives és haza kísér?

— Kérem; szolgálatjára állok!

II.

Leértek az utcára. Kevesen jártak már; a sima burkolaton tompán kopogtak cipőik s a magas házak három-négyszeresen adták vissza lépteik zaját. Gyönyörű est volt. A hold mely úgy tünt fel, mintha egy háztető kéményére volna szurva, szerte szórta sugarait, a levegőnek olyan világos hamuszínű fényt adva. Tele tüdővel szívták az üde levegőt, jól esett nekik. Különösen Mária kezdett olvadékonny lenni.

— Nyujtsa karját.

Vajda ur odanyujtá.

Egy darabig szótlánul mentek, azután Vajda ur megszólalt:

— Ugy látszik, Mira kisasszony nem igen jól mulatott ma este?

— Nem; rosszul érzem magamat az ilyen emberek között.

— Pedig mind nagyon derék és jóra-vuló . . .

— Oh igen; nagyon tisztességes emberek, de csak ép oly közönségesek, mint majdnem valamennyi, kit ismerek.

— Közönségesek? Nem értem, hogyan gondolja!

— Hát olyanok, kik az életet csak prózai oldaláról tekintik, kik dolgoznak, esznek,

nyem, hogy a maroknyi magyar nemzetünk itt beékelve Europa szívébe, körül- s átrajongva a poliglott nemzetiségek rajától, értelmi, gazdasági és erkölcsi fölény mellett is uralmát a jövőben nem sokáig tarthatja meg és állami szupremáciája föltételeit veti kockára, jövődjét játsza el, ha nem fejt ki összes életerejét a békés s behizelgő magyarosítás összes eszközeinek felhasználásában.

Hajlandó vagyok elismerni minden nehézséget, méltányolni minden akadályt, de azt az egyet el nem fogadom soha, hogy lehetetlen többet tenni. Hála a gondviselő Istennek, ki ott viasztott hazánk alkotmányának bölcsőjénél s megóvta ezer s ezer vizsály között, hogy hazánk német bunyevác vagy más ajku polgára rokonszenveznek mindennel, a mi magyar; szívesen eltanulják a magyar szót, csak lenne bár mindenütt, ki őket oktassa. Igaz ugyan, hogy ez eszme kivitele sok körültekintésre, lankadatlan buzgalomra, kitartás és izzadtságos munkára szorul; de nem vagyunk-e kötelezve fáradtságot nem kimélni, ha a haza közjava óhajtja, sürgeti, követeli és parancsolja? Lelkesítsen bennünket ez a vesztaláng, mely szívünkben a honszeretet oltárán lobog, keblünk szent hevülete a nemzet multja, jelene és jövője iránt! Nekem az a véleményem, hogy a ki pusztán szerződészerűleg előírt kötelességét teljesíti, megfelel emberi kötelességeinek; tegye mindenki pontosan és lelkiismeretesen munkáját, töltsen be lelkiismeretesen azt a működési kört, melyet az isteni gondviselés számára kijelölt, a közállapotok javulni fognak és

isznak s ily életmód mellett boldognak nevezik magukat. Nincs bennök egy csepp költőiség sem, nem bírnak egy magasabb eszme iránt lelkesedni, nem emelkedketnek túl a köznapiságon, hanem leörlik életüket mint az állat, megkalknak a nélkül, hogy őr maradna utánok, egy helyett száz támad. Kihalt a poézis, mely édesíti az életet, a férfiak s leányok szívéből. A leány is örül, ha férjhez mehet; az elsőnek, ki kezét megkéri, odaadja s ezzel befejezte hivatását. Megszűnt önálló egyén lenni, nincs szabad akarata s gondolata. Hanem mindenben férjétől függ; némelyik még szerencsésnek képzele magát ily helyzetben. Ezt értem közönséges alatt.

Az egész hosszú beszédet furcsa mozdulattal kísérte, hol szívéhez kapott, hol lábával toporzékolt, ott, hol nem is kellett volna; úgy tűnt föl a dolog, mintha valami olvasott vagy betanult beszédet mondott volna el.

— Én azt hiszem — jegyzé meg Vajda — hogy ez rendén van így, hogy magunk tajtáju szegény embereknek első sorban arra kell gondolnunk, hogy miből élünk meg; a máról holnapra való küzdelemben a költészet természetesen kivész.

— Szokott maga regényeket olvasni? — kérdezé Mira,
— Nem, nincs időm.

a jelen meg leszen alapítva. Határozott meggyőződés az azonban, hogy az ember és hazafi két egymástól elválaszthatlan fogalom, melynek konkrét egysége a metafizikai és fizikai lény. Kétségbe vonom, hogy lehetséges volna az embernek, mint embernek megtennie kötelességét és mint hazafinak csak közömbösnek és lanyhának is lenni. A ki a kettőt a valóság számára is szétszakítja, erőszakot követ el az isteni gondviselés és a természet szava ellen, a ki mikor embernek, egyuttal hazafinak is teremtett. Megingathatlan az az eszményem is, hogy a honfi, kit e hon bölcsője ringatott, áldó anyai keze nevelt és hantja fogja takarnt. Nemcsak a jelen mulhatlan szükségleteiért és érdekeiért tartozik fáradni, hanem munkálkodni kötelessége a jövőért, azért a szebb korért, mely a nemzet nagy lantosának jósálmaiban megjelent, melynek szolgálatában veszett el Mohácsnál a rettenetes sorsu király s hullottak a névtelen hősök ezrei.

Kezdje meg az iskola a magyarosítást szélesebb körben, az ifjuság egyletekbe gyűjtése folytassa a munkát és az olvasókörök, népkönyvtárak felállítása tegye a műre a koronát. . . !

Irodalom, művészet.

Színház. Február hó 27-én K. Kopácsy Juliska urnő a bpesti népszínház primadonnájának vendégjátékául „Szép Helena“ ismert vig operette adatott gyengén látogatott ház előtt. Kár volt a kedves művésznőnek első felléptéül egy ilyen régi elavult darabot választani. Az erkölcsi siker azonban nem maradt el, mert a kis számú közönség élénk

A leány kis időre elhallgatott, azután hirtelen Vajda felé fordult:

Tudja mit Vajda ur, menjünk csónakázni!
— Most ily későn!

— Igen, kérem . . . a kedvemért jöj-jön; már rég szerettem volna holdvilágnál csónakázni. Hisz már mindegy, akár egy órával később jövünk haza, a szüleim tudják hol vagyok.

Vajda ur beleegyezett.

Kimentek a ligetbe; a tó partján Vajda fölrazta a bóbiskoló csónakost. Kifizetett egy óráért járó díjat s elindultak. Vajda evezett. Mira kormányzott.

Mikor a tó közepére értek, Mira megszólalt;

— Huzza be kérem az evezőket; álljunk meg kissé, itt nagyon szép!

Valóban gyönyörű látvány volt.

Fölöttünk a sötétkék ég, a millió intenzív ragyogású csillaggal s sárga teli holddal, melynek képe ide-oda távozott a tó vizében; egy fényes csik, mely a csónak menetét jelzi, éppen átmetszi a holdat; körülöttük pedig a tó fényes tükrétől elütő komor sötétség, melyből csak itt-ott csillámlott elő egy sárga gázláng. Az óriási csend . . . mindez, ah, regényes volt, hogy csak a «hirtelen elsötétülő égbolt»

elismeréssel tüntette ki a művésznőt, a ki gyönyörű megjelenésével kedves játékával és szép énekével ismételt viharos tapsokra ragadta a hallgatóságot. A darab meglehetősen jól ment. Karacs mint Páris, Szilágyi (Mene-lausz) Mikei (Calchas) és Kiss (Agamemnon) tökéletesen betöltötték szerepeiket.

Vasárnap Kopácsy 2-ik felléptéül „Náni“ Follinus pályanyertes népszínműve jól látogatott ház előtt került színre. A művésznő a czimszerepben elragadóan játszott s több ízben nyílt színen kitüntetett. — Mikei mint (Kreutzel) jól játszott és Palotay mint Szepi az egész előadás alatt jó kedvben tartotta a közönséget jól felfogott szerepében mókáival.

A heti műsor megváltozván itt közöljük Kedden márczius 1-én két előadás tartatik. Az első d. u. 4 órai kezdettel gyermek és képelőadás félárakkal „A peleskei notárius“ énekes bohózat. A második este 7 órai kezdettel bérlet 2-ik szám rendes helyárakkal közkívánatra. „Suhancz“ operette. Szerdán 2-án bérlet 3-ik számban itt harmadszor „Az ember tragoediája“ drámai költemény. Csütörtökön 3-án bérlet 4-ik számában Szilágyi Dezső jutalomjátékául ez idényben utolszor A madarász. Pénteken márcz. 4-én bérlet 5. számban operette újdonság először: „A kis molnárné“ legújabb operette. Stojunovics Jenő zenéjével. Szombaton 5-én bérlet 6. számban Ugyanez. Vasárnap 6-án bérlet 7-ik számban Két pisztoly, énekes népszínmű 3 felvonásban Hétfőn 7-én Rónai Gyula jutalomjátékául: itt először „Aglegények“ Sardou Viktor remek vigjátéka.

H I R E K.

A szabadkai iz. hitközség kebelében főnnálló Chewra-Kadischa (szentegylet mult hó 28-án ejtette meg 3 éves választmányának ujjolag történt megválasztását, és pedig megválasztva lettek: Előjárókká: Engler Gáspár Klein Ignác, Koch Salamon, Bergl Joel. Pénztárossá: Berger Antal. Ellenőrré: Perl Sándor. Választmányi tagokká: Weitzenfeld Illés,

s a «kitörő félben lévő vihar» hiányzott az illuzió tökéletes képéhez.

Mira kissé hamis hangon énekelni kezdett:

„Allons enfants de la patrie:
Le jour de gloire est arrivée!“

A hangja úgy uszott a csónak körül, mint az olajcsepp a vízben; félbeszakítá az éneket:

— De Jókait csak olvasta?

— Az «Arany ember»-t láttam tőle e színházban.

Egy szép regényében, a «Névtelen vár»-ban szintén ily csónakázást irt le elragadóan. Vavel gróf a Fertőben uszni tanítja Mirát, ki egy francia herczegnő s itt a Névtelen várban rejtik el a republikánusok elől. Holdvilágos éjjel kimennek csónakázni, a leány ezután eluszik s csak hangos «hahó» kiáltással tudatja a csónakon kísérő gróffal hogy merre jár. Nem fél bátran megy a víznek, mert tudja, hogy ő kíséri, ő örökdió felette, kit szeret, imád, ki neki Istene . . .

A leány egyszerre föluggrott s megölelte Vajdát. A heves mozgás következtében megbillent a csónak; viz jött be, mindketten nedvesek lettek. Mira visszaült helyére.

— Tehát szeret? — kérdé mohón Vajda.

— Én magát . . . nem szeret . . .

Neuhausz Ignác, Geiger A. Mór, Schulhoff Ignác, Steinitz Kálmán, Huberth Sámuel, Freudenberg Márk, Halbrohr Adolf, Kunez Ignác, Buchwal Márk, Singer Adolf, dr. Milkó Izidor, Schönstein Mór, Taussig Vilmos Biermann Jónás, Pollák Jakab, Buchwald Lázár, Szilassi Károly, Gerber Rudolf, Schwim Mer Miksa, Reiner Fülöp, A választmányi tagok közül leg több szavazatot Weitzenfeld Illés kapta. Az egész előjáróság és választmány oly egyénekből lön összeállítva, kik valóban méltóak e tisztségre s ezután a szép és nemes czélu egyesület minden tekintetben képes leendő reprezentálni érdekeit.

Öngyilkosság. Bachrach Sándor bpesti illetőségű gazdasági ügynök ki hónapok óta városunkban tartózkodott és feltűnő bő költekezései által magára vonta a kávéházi publikum figyelmét, m. hó 27-én egy helybeli nyilvános házban föbe lötte magát s szörnyet halt. A fiatal 24 éves öngyilkos jó házból való és csakis könnyelműsége kergethette a halálba.

Farsang három napjára jó a pulyka pecsenye az asztalon s ezt be kell szerezni bár hogyan is. Így vélekedett az az ismeretlen gourmand aki tegnap éjjel Spitzer Adolf 7-ik körü baromfi kereskedőnek kamrájából husz darab pulyka közül 4 darabot a javából kiválasztott s magával haza sétáltatott. A tettes különben jó embere lehet a károsnak, mert tudva hogy ez szegény ember, nem vitte el az egész készletet.

Elfogott pénzverő banda. Szegedről jelentik. A szegedi csendőrség táviratai értesülése szerint a családi őrs elfogta Lichtlechner Ferencz, Bran József, Argyelán Vásza, Gyurkan Gája, Ivanovics Szvetozár, Ludvig Mátyás délvidéki és Treszticz Vásza romániai pénzhamisítókat. A hamis pénzgyártáshoz való gépeket és az összes szerelvényeket megtalálták s lefoglaltak 380 frtnyi osztrákmagyar és romániai papir- és ércpénzt. A pénzverő bandát a fehértemplomi törvényszéknek adták át.

Egy egyszerű polgár végrendelete. Nagy-Körös városa és ref. egyháza a közelebb

elhalt Kalocsa Balázs földbirtokos végrendelete szerint, melyet a kecskeméti kir. törvényszéknél e napokban hirdettek ki, nagyszerű hagyományhoz jutott. A szabadságharc vitéz huszárcapitánya, ki aradi vár fogságból kiszabadulta után majdnem két évtizedig gazdaságában visszavonultan élt, öröklött birtokainak értékét mintaszerű kezelésükkel félmilliónyira emelte. Végrendeletében megemlékezett majd minden rokonáról, cselédjéről s kinek pénzösszeget földbirtokot, kinek évi járadékot (240—600 forintig) hagyományoz. Diszes házat, mely nyolc szobával, terjedelmes melléképületekkel egy hold területen, szép parkban fekszik, a város öröklé óvodai helyiségű. Alapul hozzá harminchárom hold u. n. fekete földet (holdjának rendes ára 400—400 frt) és negyvenhat hold nyilasi földet holdja 200—250 frt. A szegénysorsu gyermekek, főleg a zordon tóli időben még ingyen ebédet is kapnak. egyébként teljesen tandíjmentesen járnak az óvodába. A ref. egyház és iskolák örökölték 12 drb első hazai takarékpénztári részvényt (mai értéke 95 ezer forint). Ez, a végrendelet szerint, 350 ezer frtra tőkésítendő. S akkor a 300 ezer forint kamatjövödelme kiosztandó a dunamelléki ref. egyházkerület. a nagykörösi ref. egyház főgimnázium, praeparandia és elemi iskolák között. Református létére a végrendeletkező 200 frt évi segélyben részesíti a róm. kath. egyházat. A róm. kath. és izraelita tanítókat pedig évi 100—100 frt segélyben. Legnagyobb örökös a város lett kapván 264 hold letétbeni birtokot (holdja 400 forint) 205 hold kocséri birtokot (holdja 200—250 frt, 15 drb körösi népbanki, 30 drb ceglédi gözmalmi részvényt, körülbelül 50 ezer forint értékű instrukciót, gabonaneműeket, készpénzt, takarékpénztári betéti könyveket követeléseket és 13 szállóbirtokot. Ez összeg és a birtokok jövödelme 350 ezer forintig tőkésítendő és akkor 300 ezer frtnak kamata kiosztandó, 50 ezer frt pedig tovább tőkésítendő a birtokok jövödelmével együtt újabb 350 ezer frtig és így tovább. A fennmaradó kamatjövödelemből, valamint az újabban 350,000 frtra növekedett

újabb tőke jövödelemből a város szegénysorsu munkásai segélyezendők olyformán, hogy a városnál állandó foglalkozást találjanak utak, utcák jókarba helyezésénél, rendezésénél való munkálkodásukért. Ha a jövödelem később megbirja: állandó színház is emeltessek, a színházpedig szubvenziót huzzon. „Abban az erős hitben tettem le — írja végrendeletében egyszerű polgár szerénységével — vagyonom legjelentékenyebb részét egyháznak és városom oltárára, hogy előhaladását és bővelését az általam vázolt kereseten belül saját kezükbe tettem le.“ Megjegyzendő, hogy Kalocsa Balásznak 1891, okt. 9-én elhalt neje ugyanily szellemű végrendeletében szülvárosát Kecskemétre tette mintegy 70—80,000 frtnyi vagyona örökösévé.

Vas-színház. Egy leleményes amerikai vállalkozó összerakható színházat szerkesztett vasból. A színházat igen célszerűnek és tűz ellen biztosnak dicsérik. Lima, Peru fővárosa, 50.000 dolláron már vett is egy ilyen vas színháza s a többi amerikai városok is csakhamar követni fogják Lima példáját.

Sajtóbíróság. Eddig, ha sajtóperelni akartunk, Budapestre kellett mennünk. De most már kapunk sajtóbírószágot közelebbre s nem kell tovább fáradni, csak Szegedébe. Amint ugyanis megbízható forrásból híresztelik, Lobmayer István főügyész kezdeményezésére tervbe vett sajtóbírószág föllállítása közel jövőben megtörténik. Május elsejével már megalakítják az esküdtszéket s sajtóbírószág ezzel a nappal megkezdí működését Szegeden.

Elvették a kilátását! A szabadkai trvszéki palota útjában áll az özv. Parcsetich Félixné házának, elveszí előle a kilátást. Pedig özv. Parcsetich Félixné ama telekre, melyen az új palota épült, oly értelmű szolgalmat nyert, hogy a városnak ama telekre építkeznie nem szabad, s eme szolgalmi jog állítólag be is kebelezetett özv. Parcsetichné javára. De a palota ennek dacára fölépült s most a jogában sértett nő pörhöz fordult, keresetet indított a palota lerombolása iránt. Keresetében elmondja, hogy Szabadka városa a Mária Terézia telekkel szemben álló háza előnyére

— Hát miért csókolt meg? — indulatoskodék a férfi.

— Magam sem tudom . . . a környezet mámorit el. Ah, nem volna szebb most meghalni, mint visszatérni abba a sivár életbe?

— Nem, én szeretek élni!

A leány durcásan morgott valamit, Vajda evezni kezdett.

— Kérem, tartson a part felé, haza akarok menni.

III.

Egy arra haladó omnibuszra akart szállni Vajda nem engedé.

— Menjünk gyalog, Mira kisasszony, valamit szeretnék mondani.

Elindultak, egymás mellett haladtak; Vajda nem tudta, hogyan kezdje.

— Mira kisasszony, maga nagyon furcsa leány, de hisz megváltozik majd s azért beszélnek. Az apja is biztatott már régen, hogy szóljak, s most, hogy megcsókolt, hát valami kis reményem van, hogy mégis csak jó indulattal viseltetik irántam, ha nem is szeret most még, majd meg fog szokni; én már most is szeretem . . . nem lenne feleségem!

Idáig ingerülten, szakadozottan beszélt, de aztán nyugodt üzleti hangra csapott át s folytatta:

— Tisztességesen élhetnék meg mind a ketten. Most másodkönyvelő vagyok, újvére valószínűleg első leszek. A fizetésem is emelni fogják, újévi ajándékot kapok, lesz hát pénz bőven. Oh hídje el, Mira kisasszony, én is idealista vagyok! Mily szép kis zugot alkotunk, mily gyönyörűség lesz benne lakni; oly nyugodtan s gondatlanul él maga, hogy befogja látni e prózai munka jóságát, mely megóv a kintől, a gondtól. A háztartás apró bajai között megfeledkezik a regényeiről, a költészetről s mégis boldog lesz, jól tudom . . . Nem kérek most választ, gondolja meg a dolgot.

Várhatok!

Időközben az Oktogonhoz értek. Mira megállott a gázlámpa alján, neki támaszkodott a vastartóhoz s így hallgatta Vajda végső szavait. Ez az üzleti hang, ez a furcsa helyzet, hogy egy gázlámpa alatt kéri meg a kezét, szörnyen bántotta. Oh, milyen másnak képzelte ő ezt a pillanatot!

— Rögtön válaszlok Vajda ur — szölt haragosan — nem leszek a felesége! Maga is olyan közönséges ember, mint a többi; mi nem értjük meg egymást soha, nem akarom se magát, se magamat boldogtalanná tenni. Nem barátkozhatom meg észjárásukkal s azt

hiszem, nem is fogok soha. Várok még egy ideig, még nem vagyok oly vén, majd találok olyan embert, a kinek gondolatvilága azonos az enyémmel, a ki megért, a ki becsülni tud, mert meg vagyok győződve, hogy többre vagyok érdemes — ne vegye rossz néven — mint egy könyvelőnek neje lenni!

Mikor Vajda a szoba ajtaját kinyitotta, Mira odaszólt:

— De ugy-e, azért nem haragszik Vajda ur? Jó éjt!

— Jó éjt, Mira kisasszony!

Máig sem értette még meg senki. Vén leány lett belőle. Tegnapelőtt nálam volt s egy ivet adott ide.

— Azt mondják, uram, hogy magának sok ismerőse van: a jövő hó elején egy regényt szándékozom kiadni, nem venne át egy gyűjtő-ivet?

Elvállaltam.

a szabad kilátás szolgálmi jogát biztosította neki. E szolgálmi jogában azonban, melyet 1871-től kezdve élvezett, megháborították az által, hogy a város a törvényszéki palotát fölépíttette. Arra kéri tehát a bíróságot, hogy helyezze őt vissza a szolgálmi jog gyakorlásába és kötelezze Szabadka városát a törvényszéki palota lerombolására. Az igazságügyminiszter által delegált szegedi kir. járásbíró, mint értesülünk, felperesnőt kerestével elutasította mert a szabad kilátásra való szolgálmi jogát igazolni nem tudta.

Kirándulás Konstantinápolyba. A m. kir. államvasutak menetjegyjirodája által f. évi április 15-én Konstantinápolyba. rendezendő kirándulás programja már megjelent s kívánatra bárkinék a m. á. városi menetjegyiroda által Bpest Hungária szálloda bérmentesen szétküldetik.

Szögyenérzetből a halálba. Tiszafüreden Kékesi Bálint végzett gazdász öngyilkossági szándékkal még e hó elején meglötte magát és hosszas kintlódás után hétfőn éjjel végre meghalt. Az öngyilkosságot, mint mondják, azért követte el, mert egy éjjel egy tiszafüredi vendéglőben mulatott és boros állapotban a nála levő rovolverrel a falon lógó képekre lövöldözött; bátyja másnap ezért a meggon-dolatlan és rakoncátlan tettéért az ebédnél korholta öcscsét, — a mit a szerencsétlen fiatal ember annyira a szívére vett, hogy felugrott az asztaltól, kirohant a kertbe s mire utána rohanó bátyja odaért, — már elkövette

végzetes tettet. — A boldogtalan fiatal embert nagy részvét mellett temették el.

Halálra ítélt leány. Memphis amerikai városban az esküdtzék vétkesnek mondott s a bíróság halálra ítélt egy gyilkossággal vádolt hölgyet. Ward Fridát ölték meg és a tettet Mitchell Aliz 19 éves leányt egy dugzagdag kereskedő gyermekét vádolták. A gyilkos kisaszony épen kocsizott, mikor meglátta Ward Fridát, ki állítólag rágalmakat terjesztett róla. Kiugrott a kocsiból és a borotvával oly súlyos vágást ejtett a nyakán, hogy a szerencsétlen szörnyet halt. A gyilkosnő azután tovább hajtatott. A meggyilkolt egy arkansasi gazdag ültetvényesnek volt a lánya és látogatóba érkezett Memphisbe.

A „Képes Családi Lapok“ legutóbbi száma fekszik előttünk. A mi szépet s jót egy szépirodalmi hetilapról elmondhatunk, mindaz bennfoglaltatik a „Képes Családi Lapok“-ban. Gazdag tartalma s számos díszes illusztrációi ugyszólván páratlanul teszik a szépirodalmi lapok között. Hogy a művelt olvasó közönség fokozódó igényeit a kellő mértékben kielégítse, új év óta minden második számában egy a színházakból, mint a hangversenytermekből „Zenészeti Szemle“ cím alatt referádákat közöl. Legutóbbi tartalomdus számából a következőket emeljük ki: „Az ifjúkor regénye“, regény (folyt.) Tolnai Lajostól. „Császári gaztettek“, regény (folyt.) Bába Páltól. „A szerencsem örülte“, elbeszélés Paál Gyulától. „A kit a vihar hozott“, elbeszélés Dombay Hugótól. „Rozmaring a padlásablakban“, elbeszélés Rákosi Vikortól. „A két nem harcza“, dr. Zoller Bélától. Ugyan e számban közli Greif Mártonnak, a németek most élő legnagyobb

költőjének életrajzát, és néhány hangulatos költeményeit dr. Teleki Sándor fordításában. »A hangverseny teremből« című referáda Molnár Géza ismert zenekritikus tolla alól került ki. Külön mellékletét pedig Vajda János »A tanácsos leánya« című regényének folytatása képezi számos illusztrációi szébbnél-szebb kivitelűek. Ha már most tekintetben vesszük, hogy a »Képes Családi Lapok« a legolcsóbb szépirodalmi hetilap, amennyiben előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, s negyedévre 1 frt 50 kr, úgy csak a legmelegebben ajánlhatjuk a »Képes Családi lapok«-at t. olvasóink figyelmébe, mint egy oly lapot, mely ámellett, hogy legolcsóbb, az olvasó közönség igényeit legnagyobb mértékben kielégíti. A »Képes Családi Lapok« megrendelhető a kiadóhivatalban: Budepest, V., Nagykorona utca 20. szám. — Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

A „Borászati Lapok“ XXIV. évf. 9. száma következő tartalommal jelent meg. Ojtvány-telep Paulis Baracskán. Kuszó szőlőművelés illetve szőlő-ótványoknak sodronyon való művelése. Pajorpusztító penészgomba. Az ótvesszők megválasztása. Mikor ótsunk sima vesszőbe. Peronospora viticola elleni védekezésnek eredménye. — Vegyesek, különfélek kérdések és feleletek. — Tudósítások, Külön l ivnyi mellékleten. Néhány szó hazai szőlőink reconstitúciójához. A tartalom tesz tanúságot arról, hogy ezen szaklap a mai kor igényeit nem csak teljesen kielégíti, hanem a várakozást méltán felülmúlja. Részünkről melegen ajánljuk ezen szaklapot az érdekeltek figyelmébe. A lap előfizetési ára 5 frt egész évre. — Megrendelhető: »Borászati Lapok« kiadóhivatala. Budapest »Köztelek.«

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A LEGUJABB és LEGOLCSÓBB

politikai és közgazdasági napilap

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő.

Előfizetési árak: Egész évre . 12 frt.
Félévre . . . 6 frt.
Negyedévre . 3 frt.

A „Magyar Ujság“ jeles poitikai, köz- és mezőgazdasági, társadalmi és szépirodalmi cikkekben kívül állandóan két kitűnő regényt közöl.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság“

valamennyi sorsjegyeire,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak

és a Magyar leszámítoló és Pénzváltó banknál letétbe helyeztettek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek és csoportonként 3 1/2, tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság“ mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegye kihuzatik, a nyereményösszeg felét előfizetőinek engedi át, oly formán, hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, s féléves előfizetőiből 20 sorsoltatik ki. Ezen 50 előfizetői között osztatik szét az egész nyeremény fele.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„Magyar Ujság“

kiadóhivatala

2-4 Budapest. IV. kerület, Granátos-utca 1.

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes bizalommal tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit“ (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük Gyógyvizünket új címkével ellátott új alakú, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és onkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk

Dr. Karlovsky utóda
Margit gyógyforrás igazgatója

Orvosi bizonyítványok.

1892

Dr. KORÁNYI FRIGYES.

Or. tanácsos, egyetemi tanár a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván úgy magányakorlatomban mint vezetéseim alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam a nyákhártyák, főleg gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmánál. A használatban levő egyéb vizektől, melynek a Selters, Radoni, Vichy stb. különbözik a víz csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY.

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit“ (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szükséges ásványvizek sorába tartozik, részint magányakorlatomban részint a vezetéseim alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használok, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E víz más hasonló vegyi összetételű vizek közt, mint a Selters, Gieschenbergi, Giesshübbi stb. kisebb szabad-szénsav tartalmánál fogva bír előnnyel.

Kizárólagos
fő r a k t á r

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállítónál

Budapesten, Erzsébetter 8 sz.

Ügyszintén kapható minden gyógyszerláncban fűszerkereskedésben és vendéglőben.

